

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»

Кафедра менеджменту

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

ДІЛОВЕ АДМІНІСТРУВАННЯ

підготовки здобувачів рівня вищої освіти **магістр**
спеціальності **073 Менеджмент**

спеціалізацій: Бізнес-адміністрування
Адміністративний менеджмент
Управління навчальним закладом

Слов'янськ – 2016 р.

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО КАФЕДРОЮ менеджменту Державного вищого навчального закладу „Донбаський державний педагогічний університет” (протокол № 2 від 03 листопада 2016 року).

УКЛАДАЧІ ПРОГРАМИ:

Набока О.Г. – доктор педагогічних наук, професор, перший проректор Державного вищого навчального закладу „Донбаський державний педагогічний університет”

Попова Г.В. – кандидат педагогічних наук, доцент

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Коверга С.В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Державного вищого навчального закладу „Донбаський державний педагогічний університет”

Кузьміна О.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри педагогіки Державного вищого навчального закладу „Донбаський державний педагогічний університет”

Рекомендовано до впровадження
науково-методичною радою
Державного вищого навчального закладу
„Донбаський державний педагогічний університет”

“1” грудня 2016 р.

протокол № 2

Перший проректор _____

(О.Г.Набока)

ВСТУП

Навчальна програма дисципліни „Ділове адміністрування” складена відповідно до освітньої програми та навчального плану підготовки здобувачів магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є методологія, історія, теорія та практика ділового адміністрування сучасних організацій.

Міждисциплінарні зв'язки: „Теорія організацій”, „Менеджмент”, „Управління персоналом”, „Управління інноваціями», „Стратегічне управління”, „Антикризовий менеджмент”.

Програма навчальної дисципліни містить такі змістові модулі:

1. Теоретико-організаційні аспекти менеджменту організацій.
2. Розпорядчі аспекти менеджменту організацій.
3. Концепції управління ризиком та результативністю менеджменту організації.

1. Мета й завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни „Ділове адміністрування” є формування у майбутніх фахівців сучасного системного мислення та комплексу спеціальних знань і умінь з ділового адміністрування сучасної організації на всіх стадіях її життєвого циклу у взаємозв'язку із соціально-економічним оточенням.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни „Ділове адміністрування” є: систематизація інформації з методології, історії, теорії та практики ділового адміністрування сучасної організації; опанування категоріально-понятійним апаратом ділового адміністрування; оволодіння прикладними аспектами ділового адміністрування.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- системну модель менеджменту організацій;
- еволюцію організацій та особливості менеджменту на різних етапах життєвого циклу організацій;
- сутність змін та природу їх виникнення;
- технології та методи управління змінами в організаціях;
- складові організаційного механізму менеджменту організацій;
- особливості, складові елементи організаційного інжинірингу та дизайну;
- класифікацію управлінських моделей;
- організаційні та комунікативно-розпорядчі аспекти керівництва в організації;
- основні елементи та принципи корпоративного контролю, механізм його здійснення в організації;
- методи управління дисципліною;
- методи управління ризиком організації;

підходи, методи, критерії та показники управління результативністю менеджменту організацій;

уміти :

організувати систему ділового адміністрування в організації на засадах системного підходу;

застосовувати методи управління змінами в організаціях;

моделювати розвиток внутрішнього потенціалу та конкурентного статусу підприємства;

проекувати систему менеджменту та управлінських процедур з урахуванням норми керованості;

організувати роботу з проектування методів виконання управлінських робіт, складання положень про структурні підрозділи, посадових інструкцій виконавців;

здійснювати керівництво видами діяльності організації відповідно до чинного законодавства; організувати роботу й ефективну взаємодію структурних підрозділів, спрямовувати їх діяльність на досягнення високих показників результативності діяльності;

проекувати організаційну структуру управління відповідно до виду діяльності, розмірів, форми власності підприємства на різних стадіях життєвого циклу;

виконувати організаційно-економічний аналіз поточного стану системи управління, розробляти заходи щодо її удосконалення;

здійснювати бізнес-інжиніринг, розробляти бізнес-моделі процесів організації;

розробляти проекти організаційного дизайну;

аналізувати та оцінювати ризики за допомогою методів їх кількісного та якісного оцінювання, розробляти заходи щодо підвищення ризикозахищеності організації;

діагностувати якість менеджменту організації та розробляти цільові програми управління ефективністю та розвитком організації.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 150 годин / 5 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретико-організаційні аспекти менеджменту організації

Тема 1. Системна модель менеджменту організації

Організація як складна система та об'єкт управління: взаємозв'язок та взаємозалежність її внутрішніх елементів і чинників зовнішнього середовища.

Особливості функціонального та системного бачення організації.

Характеристика основних підсистем організації. Моделі організації як відкритої системи.

Узгодження цілей, стратегій, функціонального та організаційного потенціалу та можливостей організації.

Множинність підпорядкування результативності організації проблеми узгодження пріоритетів та інтересів учасників діяльності.

Рівні досконалості організації. Синергетична концепція самоорганізації. Досягнення синергизму в менеджменті організації.

Тема 2. Еволюція організації

Організаційний розвиток. Цілі, характеристики, теорії організаційного розвитку. Зміни як об'єктивний процес розвитку організації. Значенню змін у діяльності організації. Еволюційні погляди на процеси змін у діяльності організації.

Моделі організаційного розвитку (Л. Данко, Л. Грейнер, І. Адісес) Життєвий цикл діяльності організації та стадії виникнення змін. Особливості менеджменту на основних етапах життєвого циклу організації. Класифікації організаційних змін. Рівні змін. Готовність організації до змін. Класичні теорії з управління змінами (К. Левін, Тюрлі, Бекхард та Харріс, Д. Надлер і М. Л. Ташмен, Мак-Кінзі, Д. Коттер). Використання системного підходу в управлінні в умовах змін (Методологія А. Адісеса).

Технологія здійснення організаційних змін. Методи та правила впровадження організаційних змін. Методи управління опором працівників.

Тема 3. Організаційний механізм менеджменту організації

«Жорсткий» та «м'який» системні підходи до управління організаційними процесами. Системні правила менеджменту.

Комплексний механізм управління: економічний, мотиваційний, організаційний, правовий, процедурний. Поєднання функціонального, процесного та ситуаційного підходів.

Нормативно-правова регламентація, підстави та порядок організації управління.

Методологія проектування системи менеджменту та управлінських процедур. Проектування ієрархії менеджменту. Діапазон керованості та фактори, що його визначають.

Принципи та етапи раціонального розподілу в системі менеджменту.

Дотримання субординації. Проектування складу структурних одиниць.
Визначення рівня централізації менеджменту.

Тема 4. Організаційний інжиніринг

Організаційно-управлінський аналіз: елементи, напрями, джерела інформації.

Інжиніринговий опис процесів в організації. Методологія організаційного інжинірингу (бізнес-інженіринг, бізнес-модель). Умови інжинірингового підходу. Учасники процесу інжинірингу. Сфери інжинірингу. Трафаретні техніки бізнес-моделювання.

Загальні правила інжинірингу: уніфікація різноманіття робіт, автономність прийняття рішень, процесний підхід, функціональна доцільність, підсумкова багатоваріантність, зменшення параметрів «входу» «шумів», нівелювання контролюючих заходів, зниження кількості погоджень, персоніфікованість відповідальності, поєднання централізації та децентралізації.

Тема 5. Організаційний дизайн

Теорія організаційного дизайну Г. Мінцберга. Дизайн організації як набір параметрів, що визначають рівні поділу праці та координування. Координаційні механізми дизайну. Система принципів організаційного дизайну (дизайн-менеджменту).

Організаційний дизайн та організаційна структура: спільні та відмінні риси.

Симптоми проблем організаційного дизайну, необхідність зміни побудови організації. Рівні організаційних змін. Етапи організаційних змін. Компоненти організаційних перетворень. Об'єкти організаційних перетворень. Синергетичний ефект при реалізації проектів організаційного дизайну.

Модель розвитку внутрішнього потенціалу підприємства та конкурентного статусу підприємства.

Змістовий модуль 2. Розпорядчі аспекти менеджменту організації

Тема 6. Управлінські моделі

Модель управління як системоутворювальний комплекс методів набору форм впливу, принципів.

Цільові управлінські моделі: цілеорієнтованої організаційної системи; функціонування організації як системи дій; організації «7 – S»; управління за цілями; управління за результатами; менеджмент-аудит.

Моделі організацій як об'єктів управління: механістичної конструкції організації; організації як колективу, сформованого за принципом поділу праці; організації як складної ієрархічної системи, яка тісно взаємодіє з оточенням; підприємства як громадської організації.

Поведінкові та адміністративні моделі: модель управління індивідуальною працею робітників Ф. Тейлора; модель організаційної взаємодії

А. Файоля; управління організацією на основі теорії статистичного управління процесами (Демінг); «алмаз» Г. Лівітта.

Комбінації управлінських моделей.

Тема 7. Керівництво в організації

Завдання менеджера щодо керівництва в організації. Керівництво спільною діяльністю.

Комунікаційно-інформаційні аспекти розпорядчої діяльності. Техніка і форми передачі розпоряджень. Об'єктивізація доручень, Рівномірність, конкретність завдань. Свобода дії у виконанні. Урахування суб'єктивних факторів у розпорядчій діяльності. Зворотне делегування.

Людина як об'єкт управлінського службового контролю. Оцінювання виконання: показники, критерії. Об'єктивність оцінювання, помилки. Види помилок та наслідки. Заходи щодо профілактики та усунення помилок.

Управління дисципліною. Статичний та динамічний аспекти. Типові порушення та їх причини. Дисциплінарний вплив. Застосування системи стягнень та заохочень. Правила накладання дисциплінарних стягнень.

Змістовий модуль 3. Концепції управління ризиком та результативністю менеджменту організації

Тема 8. Ризикозахищеність організації

Умови виникнення ризикової ситуації. Суб'єкт та об'єкт ризику.

Сутність та особливості управлінського ризику. Зовнішні та внутрішні фактори ризику. Класифікація факторів ризику за аспектами прояву: економічні, фінансові, юридичні, соціально-психологічні: Види ризику.

Аналіз та оцінювання ризику. Методи кількісного та якісного оцінювання ризику. Специфічність вибору альтернатив управлінським: рішень в умовах ризику.

Концепція управління ризиком. Інструментарій впливу на ризик. Модель поведінки системи управління в ситуації ризику.

Критерії ризикозахищеності організації.

Тема 9. Управління результативністю менеджменту організації

Управління результативністю: основні підходи. Класифікації інструментів інтенсифікації розвитку підприємства, таксономії методів.

Цільові програми управління ефективністю та розвитком організації. Сфери обмеження розвитку організації.

Якість менеджменту організації. Діагностування якості менеджменту організації.

Система показників оцінювання результативності і якості менеджменту організації.

3. Рекомендована література

1. Бурмака Т. М. Конспект лекцій з дисципліни «Ділове адміністрування (управління якістю та змінами)» (для студентів 5 курсу денної та заочної форм навчання за спеціальностями 7.03060101 та 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)») / Т. М. Бурмака. – Х. : ХНАМГ, 2013. – 80 с.
2. Віноградська О.М. Конспект лекцій з курсу «Ділове адміністрування» / О. М. Віноградська. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 250 с.
3. Косач І.А. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами: навч. посіб. / Косач І.А., Ладонько Л.С., Калінько І.В. – Чернігів : ЧДІЕУ, 2013. – 215с.
4. Лепейко Т.І. Реінжиніринг бізнес-процесів : навч. посіб. Т.І. Лепейко. -Х.: Вид. ХНЕУ, 2009.
5. Небава М. І., Ратушняк О. Г. Менеджмент організацій і адміністрування : навч. посіб. – Ч. 1. Вінниця : ВНТУ, 2012 . – 104 с.
6. Осовська Г.В. Менеджмент організацій: навч. посіб. Г.В. Осовська, О.А. Осовський. - К. : Кондор, 2009. - 376 с.
7. Перебийніс В. І. Ділове адміністрування (Управління змінами) : навч.-метод. посіб. / В. І Перебийніс, З. О. Тягунова. – Полтава : ПУЕТ, 2014. – 211 с.
8. Перебийніс В. І. Ділове адміністрування (Управління змінами) : навч.-метод. посіб. / Перебийніс В. І., Тягунова З. О. – Полтава : ПУЕТ, 2014. – 211 с.

4. Форма підсумкового контролю результатів навчання

Формою підсумкового контролю є екзамен.

5. Засоби діагностики результатів навчання

Основними засобами діагностики результатів навчання є:

- усні відповіді на теоретичні питання;
- тести;
- ситуаційні завдання.

